

Farg'ona haqiqati

Bosh hamkor – Farg'ona viloyati hokimligi

<http://farhaqiqat.uz/>
t.me/farhaqiqati

№ 79 (24676)

ЮНЕСКОнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси раҳбари Сара Ношадининг таъкидига қўшилмай бўлмайди, албатта. Бу, юксак мартабали меҳмоннинг илтифот юзасидан айтилган гапи эмас, балки айна ҳақиқат. Соф ипақдан тўқилган атлас, шойи ёки бўлмаса адрасдан тикилган кийим кийган одамни бугун исталган юртда учратиш мумкин.

Сара НОШАДИ: ЎЗБЕК МИЛЛИЙ МАТОЛАРИ БУТУН ДУНЁГА МАШХУР

Сара Ношад бошчилигидаги етук мутахассислар ва экспертлардан иборат делегация 20-22 октябрь кунлари Маргилонда ЮНЕСКО шафелигида ўтказиладиган аънавий "Атлас байрами"га тайёргарлик кўриш ишлари билан танишиш учун вилоятимизга ташриф буюрди. Делегация аъзолари Маргилондаги "Ёдгорлик" фабрикаси, Қўштепа туманидаги "Хунармандлар маркази"да бўлиб, уларда катта таассурот қолдирган миллий мато ва гилам тўқиш жараёнларини кузатдилар. Меҳмонларга Маргилон азалдан Туркистон ўлкасида ипақка дастлабки ишлов берувчи асосий шахар эканлиги, дастлабки ишлов берилган пилла хорижда, жумладан, Милан, Марсель ва Россия шахарларига жўнатилганлиги маълум қилинди. Бугун Маргилонда хунармандчилик махсулотлари билан савдо қилинадиган 820 та раста бор,

миллий мато ишлаб чиқарувчилар сони эса 458 нафарни ташкил этади. Тўқувчилар "Уста-шоғирд" мактаби асосида 2500 нафардан ортиқ ёшларга хунар ўргатишяпти. Ўзбек миллий матоларини дунёга танитишда асли келиб чиқиши колумбиялик бўлган АКШлик модельер Оскар де ла Рентанинг ҳиссаси катта эканлигини қайд этиш керак. У маргилонлик уста тўқувчилар яратган атлас, адрас ва шойилардан биринчи бор кўз узиб бўлмас коллекция яратган. Де ла Рента санъат даражасига кўтарилган ўзбек миллий матоларини шу қадар хуш кўрганки, кейинчалик ҳам улар асосида бир неча ажиб либослар коллекциясини намойиш қилган. У Нью-Йоркда бўлиб ўтган ўзбек атлас-у адрасидан яратилган коллекция намойишларидан бирига маргилонлик машхур тўқувчилар сулоласининг еттинчи авлоди вакили, "аъло" бахмал тўқиш технологиясини тиклаган, хозирда вилоят "Хунарманд" уюшмасига

раҳбарлик қилаётган Расулжон Мирзаахмедовни таклиф этганди. 2015 йилда дунёни тарқатган модельернинг ишини "Оскар де ла Рента" брендини бошқараётган дизайнерлар Лаура Ким ва Фернандо Гарсия давом эттирмакда. Сара Ношад ва делегация аъзоларини вилоят ҳокими Хайрулло Бозоров қабул қилди. Ўзаро мулоқот чоғида ўтказилажак "Атлас байрами" ўзбек миллий матолари сифати ва дизайнни яхшилашга туртки бўлиши, шунингдек, хунармандчилик, жумладан, ипақ шахрида туризмни ривожлантиришга кўмаклашиши қайд этилди. Фестивални ўтказиш билан боғлиқ ташкилий масалалар кўриб чиқилди. Шунини алоҳида таъкидлаш керакки, фестивалда Маргилонга Бутунжаҳон хунармандлар шаҳри мақомининг берилиши кутилмакда.

Тамара ТОШМАТОВА.

"Олтиариқ узумчилиги" халқаро фестивали: БИР КЕЛИБ КЕТИНГ, ҚИШЛОҒИМИЗГА...

Олтиариқнинг қайси йўлидан юрманг, икки ён узумзор. Тумандаги барча ҳовлилар узумзор. Шунданми, Олтиариқни рамзий маънода "Узумлар мамлақати" деб ҳам атайдилар.

Олтиариқ тумани ва унинг етти икклимга донг таратган шириндан шаккар узумлари ҳақида билмаган, эшитмаган инсон бўлмас керак. Нега бундай биласизми? Чунки олтиариқликларнинг ер билан "тиллашиб", машаққатли меҳнатлари эвазига етиштирган узумлари юртимизда ҳам, хорижда ҳам мазаси, тури, донларининг саралиги билан сеvimли мевага айланган.

Узум туманининг ўзига хос бренди. Аммо уни янада кўпроқ юртларда билишлари лозим. Шунинг учун узумчиликни дунёга тарғиб қилиш мақсадида бу йил илк мартаба "Олтиариқ узумчилиги" халқаро фестивали ташкил этилди.

Азалдан ўзининг бетакрор тоқзорлари билан маълум ва машхур туманининг "Узумчи" маҳалла фуқаролар йиғини фестивал иштирокчиларига меҳмонлик қилди.

Мазкур маҳаллада узум етиштириш бўйича ўзига хос мактаб яратилган бўлиб, узумнинг "қора шахзода", "хўсайин", "ризамат ота" сингари ўндан зиёд навлари уста-боғбонлар томонидан баҳорнинг сунгги ойларига қадар яхши сақланиб, халқ дастурхонида тортилмакда. Фестивалнинг очилиш маросимида сўз олган вилоят ҳокими ўринбосари Хуршидjon Аҳмедов фестивал манзили этиб, бежизга бу ер танланмагани, чин маънода ушбу маҳалла туманининг туризм маскани эканлигини алоҳида таъкидлади. Унинг маҳаллий ва хорижий меҳмонлар учун Олтиариқ кишлоқ хўжалиги, узумчилик ва виночилик тармоғи салоҳияти тўғрисида қилган тақдиротида соҳа ривож бўйича қўрилаётган саъй-ҳаракатлари, узумни қайта ишлаш корхоналари, хусусан, боғбонлар учун яратилган имтиёзлар

ҳақида сўз борди. — Аини кунларда туманимиз миришкорлари томонидан узумчилик соҳасидаги катта тажрибани мамлақатимиз миқёсида омаллаштириш мақсадида изчил сай-ҳаракатлар олиб борилмакда. Бугунги фестивал бунинг ёрқин далили, — дейди "Узумчи" МФЙ раиси Шерали Мўминов. — Кишлоқ ахли узум етиштириш ва уни сақлашда эллик йиллик тажрибага эга. Бу ерга келган киши кишининг қаҳратон чилласида ҳам узумни бандидан узиб ейди. Бу сўзлар асло муболага эмас. "Минг марта эшитгандан, бир марта кўрган яхши". Келинг, кўринг, шунда Олтиариқ узумлари ҳақидаги афсона ҳақиқат эканлигига гувоҳ бўласиз.

Фестиваль биринчи бор ўтказилаётган бўлса-да, унда иштирок этган Япония, Покистон, Беларусь, Россия ва бошқа давлатлардан ташриф буюрган сайёҳларда катта қизиқиш уйғотди.

Узум плантациялари бўйлаб сайр ва ундан тайёрланган маҳаллий ичимликлар кўرғазмаси хорижликларнинг алоҳида эътирофига сазовор бўлди.

— Мен Япониянинг машхур "Попура" наشري учун турли давлатларнинг маданий мероси ва қадриятлари ҳақида "Дунёдаги ҳаёт" номли китоб ёзмокдаман. Кўвонарлик, унда вилоятнинг Риштон туманидаги "Кулолчилик", Олтиариқ туманидаги "Узумчилик" мактаблари

ҳақида фикр юритилади. Япон болалари учун дунё маданиятини ўрганишда жуда қимматбах маълумотларни ўзида жамлаган китобда мени хайрон ва таажубда қолдирган бугунги фестивал тафсилотларини ёзмоқчиман, — дейди япониялик сайёҳ Макото Секине.

Узумчилик соҳасидаги ютуқлар намойиш этилган мазкур фестивал эндиликда ҳар йили аънавий тарзда ўтказилиб борилади.

Муаттар МАХМУДОВА.

**ЭШИТМАДИМ
ДЕМАНГ:**

ФАРҒОНАДА ЭЛЕКТРОМОБИЛЬ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАДИ!

Ўзбекистонда янги юқори технологияли ишлаб чиқаришларни ташкил этиш бўйича стратегик аҳамиятга эга бўлган инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш учун тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни фаол жалб этиш жараёнлари кечмокда. "Фарғона механика заводи" санъат зонаси ҳудудида жойлашган "Central Asia motors Co" қўшма корхонаси томонидан «Электромобиллар учун эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ҳамда енгил ва юк электромобиллар ишлаб чиқариш» лойиҳаси шулардан бири.

Лойиҳанинг хорижий инвесторлари Хитойнинг «Great wall ceramic industries» компанияси ҳамда туркиялик ҳамкорлар бўлиб, унинг умумий қиймати 50 миллион АҚШ долларини ташкил этади. Ушбу маблағнинг 5 миллион доллари тадбиркорнинг ўз маблағи, яна 5 миллион доллари банк кредити, қолган 40 миллион доллари тўғридан-тўғри хорижий инвестиция ҳисобланади. 2023 йилнинг иккинчи чорагида фойдаланишга топширилган корхонанинг биринчи босқичида йилга 10 мингта электромобиллар ишлаб чиқарилади, тўлиқ қувват билан ишга тушган, корхона конвейерларидан йилда 20 мингта автомобил чиқади. 350 тадан ортиқ янги иш ўрни яратилади.

— Дунёда электромобилларга эҳтиёж ортиб бормоқда. Лекин санокли мамлакатлардагина шундай автомобиллар ишлаб чиқарилади. Биз Ўзбекистонда биринчи бўлиб, давлат иқтисоди учун муҳим аҳамиятли лойиҳани амалга оширишга киришдик, — дейди қўшма корхона раҳбари Баҳодиржон Аҳмедов. — Мақсадимиз юртдошларимизни сифатли, арзон "халқ машиналари", яъни миллий бренд асосидаги енгил ва юк электромобиллари билан таъминлаш. Фақат ички бозор билан чекланиб қолмай,

махсулотларимизнинг 40 фоизини экспортга йўналтирамиз. Босқичма-босқич амалга оширилган лойиҳа бўйича катта ҳажмдаги реконструкция, қурилиш-монтаж ишлари якунланди. Ҳозирда антикоррозия (электрофорез)дан ўтказиш ва бўяш, кузов қисмларини пайвандлаш, электромобилларни йиғиш ва тест ускуналаридан ўтказиш цехлари жиҳозлашга тахт қилиб қўйилди. Яқин кунларда юқори технологияли ускуналар Хитой давлатидан олиб келиниб, хорижий ҳамкорлар кўмағида ўрнатилади.

Қўшма корхона раҳбари E-200, E-400, E-500 модулидаги электромобиллар ишлаб чиқарила бошлагандан кейин, уни қувватлаш ва сервис хизматлари кўрсатиш эҳтиёжи пайдо бўлишини айтиб, республика бўйича корхона тасаруфидан бўлган 180 та қувватлантириш шохобчалари ҳамда шахар-туманларда эҳтиёт қисмлар дўконлари қуришларини айтиб ўтди. Эҳтиёт қисмлар дастлаб хорижий ҳамкорлар томонидан таъминланади. Бу йўналишда беш йилга мўлжалланган дастур ишлаб чиқилган бўлиб, эҳтиёт қисмларни кооперация усулида маҳаллийлаштириб бориш 80 фоизга етказилади.

— Электромобилларни қувватлантириш шохобчаларини қуриш ва омаллаштириш жараёнини ҳисобга олиб, дастлабки босқичда гибрид қувватли, яъни ток ва бензинда ҳаракатга келадиган электромобиллар ишлаб чиқарилади. Бу дегани, автомобилнинг электр қуввати 20 фоиздан камайганда, бензин двигатели ишга тушади. Ениги билан ишлаш жараёнида электромобиль батареяси қувват олади, — дейди Баҳодиржон Аҳмедов.

Этиборлиси, Фарғона шахрида электромобиллар ишлаб чиқариш йўлга қўйилиши натижасида янги санъат корхоналари, сервис хизматлари ташкил этилади, 3000 дан зиёд ишчи ўрни яратиш имконияти пайдо бўлади.

Рустам ОРИПОВ.
Элёр ОЛИМОВ олган суратлар.

